

47-bob. Soliq stavkalari. Soliqni hisoblab chiqarish va to'lash tartibi

337-modda. Soliq stavkalari

Soliq stavkalari quyidagi miqdorlarda belgilanadi:

T/r	Soliq to'lovchilar	Soliq stavkalari, foizlarda
1	Banklar	20
2	Quyidagi soliq to'lovchilar: syement (klinker) ishlab chiqarishni amalga oshiruvchi; polietilen granulalar ishlab chiqarishni amalga oshiruvchi; faoliyatining asosiy turi mobil aloqa xizmatlarini ko'rsatishdan iborat bo'lgan	20
3	O'zi ishlab chiqargan o'z qishloq xo'jaligi mahsulotini realizasiya qilishdan olingan foyda bo'yicha ushbu Kodeksning 57-moddasida nazarda tutilgan mezonlarga javob beruvchi qishloq xo'jaligi tovar ishlab chiqaruvchilari va baliq xo'jaligi korxonalari	0
4	Ijtimoiy sohada faoliyatni amalga oshiruvchi soliq to'lovchilar	0
5	Qo'shimcha manbalardan daromadlar oluvchi byudjet tashkilotlari	0
6	Tovarlarni (ishlarni) eksportga realizasiya qilishdan olingan foyda	0

7	Bozor va savdo komplekslarida xizmat ko'rsatishdan olingan foyda	20
8	Tovarlarning (xizmatlarning) elektron savdosini amalga oshiruvchi elektron tijorat sub'yektlarining milliy reyestriga kiritilgan soliq to'lovchilar	7,5
9	Yagona ishtirokchilari nogironligi bo'lgan shaxslarning jamoat birlashmalari bo'lgan va umumiy xodimlar sonida nogironligi bo'lgan shaxslar kamida 50 foizni tashkil etadigan va nogironligi bo'lgan shaxslarning mehnatiga haq to'lash jamg'armasi mehnatga haq to'lash umumiy fondining kamida 50 foizini tashkil etadigan soliq to'lovchilar	0
10	O'zbekiston Respublikasi Xalq banki tomonidan fuqarolarning shaxsiy jamg'arib boriladigan pensiya hisobvaraqlaridagi mablag'lardan foydalanishdan olinadigan daromadlar	0
11	Dividendlar tarzidagi daromadlar	5
12	Qolgan soliq to'lovchilar, bundan 1 — 11-bandlarda ko'rsatilganlar mustasno	15

Ushbu modda birinchi qismining 2-bandida ko'rsatilgan soliq to'lovchilar faoliyatning barcha turlari bo'yicha belgilangan soliq stavkasini qo'llaydi.

Ushbu modda birinchi qismining 3-bandida ko'rsatilgan soliq to'lovchilar, agar o'zi ishlab chiqargan qishloq xo'jaligi mahsulotini realizasiya qilishdan olingan daromadlari jami daromadning 90 foizdan ko'prog'ini tashkil etsa, faoliyatning

barcha turlari bo'yicha 0 foiz miqdorida soliq stavkasini qo'llashga haqlidir.

Ijtimoiy sohada faoliyatni amalga oshiruvchi soliq to'lovchi ushbu Kodeksning **59-moddasida** belgilangan mezonlarga rioya etmagan taqdirda, mazkur shartlarga rioya etmaganlik ro'y bergan soliq davrining boshlanishidan e'tiboran ushbu modda birinchi qismining 12-bandida belgilangan soliq stavkasini ilgari o'tgan soliq davrlari uchun aniqlashtirilgan soliq hisobotini taqdim etgan holda qo'llaydi.

Ushbu modda birinchi qismining 8-bandida ko'rsatilgan soliq to'lovchilar, agar ko'rsatilgan faoliyat turlarini amalga oshirishdan olingan daromadlar joriy hisobot (soliq) davri yakunlari bo'yicha jami daromadning kamida 90 foizini tashkil etsa, 7,5 foiz miqdoridagi soliq stavkasini qo'llashga haqli.

Qo'shimcha manbalardan daromad oluvchi byudjet tashkilotlari, basharti bo'shatilayotgan mablag'lardan qonun hujjatlarida belgilangan tartibda byudjet tashkilotlarining moddiy-texnika va ijtimoiy bazasini mustahkamlash, o'z xodimlarini moddiy rag'batlantirish uchun maqsadli tarzda foydalansa, 2023 yilning 1 yanvariga qadar 0 foiz miqdoridagi soliq stavkasini qo'llaydi.

O'zida ishlovchilarning umumiy o'rtacha yillik sonining 3 foizidan ko'prog'i nogironligi bo'lgan shaxslarni tashkil etadigan yuridik shaxslar uchun soliq stavkasi ushbu moddada belgilangan normadan ortiqcha ishga joylashtirilgan nogironlarning har bir foiziga soliq stavkasining bir foizi hisobidan kamaytiriladi.

Ushbu modda birinchi qismining 6-bandida nazarda tutilgan 0 darajali foiz miqdoridagi soliq stavkasi soliq to'lovchilar tomonidan, agar tovarlarni (xizmatlarni) eksport

qilishdan olinadigan daromadlar jami daromadning kamida 15 foizini tashkil etsa, qo‘llaniladi.

Tovarlar eksport qilinganda, shu jumladan tovar vositachi (ishonchli vakil) orqali realizasiya qilinganda, 0 darajali foiz miqdoridagi soliq stavkasi soliq to‘lovchilar tomonidan, ushbu Kodeksning **261-moddasida** nazarda tutilgan tovarlarning eksportini tasdiqlovchi hujjatlar mavjud bo‘lganda, qo‘llaniladi.

Tovarlar eksport qilinganda, 0 darajali foiz miqdoridagi soliq stavkasi soliq to‘lovchilar tomonidan, tovarlarni chet el valyutasida eksport qilish yuzasidan daromadlar tovarlar (xizmatlar) eksportga chiqarilgan kundan e‘tiboran bir yuz sakson kalendar kuni ichida kelib tushmagan taqdirda, qo‘llanilmaydi.

Ushbu moddaning **sakkizinchi qismi** qoidalari quyidagilarga nisbatan tatbiq etilmaydi:

1) ro‘yxati O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori bilan tasdiqlanadigan xom ashyo tovarlar eksportiga;

2) xalqaro tashishlar xizmatlariga, bundan avtotransportda tashishlar mustasno;

3) tovarlarni quvurlar orqali va gaz quvurlari orqali tashish bo‘yicha xizmatlarga.

Foydali qazilmalarni qazib olish sohasida faoliyatni amalga oshirayotgan ayrim soliq to‘lovchilar uchun O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori bilan oshirilgan soliq stavkalari belgilanishi mumkin.

338-modda. Soliq davri. Hisobot davri

Kalendar yil soliq davridir.

Yilning choragi hisobot davridir.

339-modd. Soliqni hisoblab chiqarish va soliq hisobotini taqdim etish tartibi

Hisobot (soliq) davrining yakunlari bo'yicha soliq summasi soliq to'lovchi tomonidan mustaqil ravishda aniqlanadi.

Hisobot davri yakunlari bo'yicha soliq summasi soliq davrining boshidan oshib boruvchi yakun bilan, agar ushbu moddada boshqacha qoida belgilanmagan bo'lsa, soliq bazasining soliq stavkasiga muvofiq bo'lgan foizlardagi ulushi sifatida hisoblab chiqariladi.

Soliq to'lovchi ushbu Kodeksning [342-moddasida](#) belgilangan hollarda va tartibda foyda solig'ini yoki chet davlatda to'langan daromadlardan olinadigan xuddi shunday turdagi to'langan soliqni hisobga o'tkazish yo'li bilan soliq summasini kamaytirishga haqli.

Agar ushbu moddada boshqacha qoida belgilanmagan bo'lsa, soliq hisoboti barcha soliq to'lovchilar tomonidan har bir hisobot va soliq davri o'tganidan keyin soliq bo'yicha hisobda turgan joyidagi soliq organiga taqdim etiladi.

Agar ushbu moddada boshqacha qoida belgilanmagan bo'lsa, soliq hisoboti quyidagi muddatlarda taqdim etiladi:

- 1) hisobot davri yakunlari bo'yicha — hisobot davridan keyingi oyning yigirmanchi kunidan kechiktirmay;
- 2) soliq davri yakunlari bo'yicha — soliq davri o'tgandan keyingi yilning 1 martidan kechiktirmay.

Byudjet tashkilotlari va nodavlat notijorat tashkilotlari tomonidan soliq bo'yicha soliq hisoboti soliq davri yakunlariga ko'ra taqdim etiladi, bundan matlubot kooperativlari mustasno. Bunda o'tgan soliq davri yakunlari bo'yicha jami daromad

mavjud bo'lmagan taqdirda soliq hisobotini taqdim etish talab qilinmaydi.

340-modda. Soliqni to'lash tartibi

Agar ushbu moddada boshqacha qoida belgilanmagan bo'lsa, soliqni to'lash hisobot (soliq) davri yakunlari bo'yicha, tegishli hisobot (soliq) davri uchun soliq hisobotini taqdim etish muddatlaridan kechiktirmay amalga oshiriladi.

Jami daromadi joriy soliq davridan oldingi soliq davri uchun kiritilgan tuzatishlar hisobga olingan holda besh milliard so'mdan oshadigan soliq to'lovchilar ushbu moddaning **uchinchi — oltinchi qismlariga** muvofiq hisoblab chiqarilgan har oylik bo'nak to'lovlarini hisobot davri har bir oyining yigirma uchinchi kunidan kechiktirmay to'laydi.

Joriy soliq davrining birinchi choragida to'lanishi lozim bo'lgan har oylik bo'nak to'lovining summasi o'tgan soliq davrining oxirgi choragida to'lanishi lozim bo'lgan har oylik bo'nak to'lovi summasiga teng etib qabul qilinadi.

Joriy soliq davrining ikkinchi choragida to'lanishi lozim bo'lgan har oylik bo'nak to'lovining summasi joriy yilning birinchi hisobot davri uchun soliq hisoboti bo'yicha hisoblab chiqarilgan foyda solig'i summasining uchdan biriga teng etib qabul qilinadi.

Joriy soliq davrining uchinchi choragida to'lanishi lozim bo'lgan har oylik bo'nak to'lovining summasi yarim yillik yakunlariga ko'ra soliq hisoboti bo'yicha hisoblab chiqarilgan foyda solig'ining summasi va birinchi chorak yakunlari bo'yicha hisoblab chiqarilgan foyda solig'ining summasi o'rtasidagi farqning uchdan biriga teng etib qabul qilinadi.

Joriy soliq davrining to'rtinchi choragida to'lanishi lozim bo'lgan har oylik bo'nak to'lovining summasi to'qqiz oylik yakunlariga ko'ra soliq hisoboti bo'yicha hisoblab chiqarilgan

foyda solig'ining summasi va yarim yillik yakunlari bo'yicha hisoblab chiqarilgan foyda solig'ining summasi o'rtasidagi farqning uchdan biriga teng etib qabul qilinadi.

Agar ushbu moddaning **uchinchi — oltinchi qismlariga** muvofiq hisoblab chiqarilgan har oylik bo'nak to'lovining summasi manfiy yoki nolga teng bo'lsa, ko'rsatilgan to'lovlar tegishli chorakda amalga oshirilmaydi.

Soliq to'lovchilar, shu jumladan yangidan tashkil etilgan, jami daromadi joriy hisobot davri mobaynida besh milliard so'mdan oshgan soliq to'lovchilar har oylik bo'nak to'lovlarini bunday oshib ketish sodir bo'lgan to'liq chorak o'tganidan keyin to'laydi.

Bo'lish yoki ajratib chiqarish yo'li bilan qayta tashkil etish natijasida yangidan tashkil etilgan yuridik shaxs, jami daromadining miqdoridan qat'i nazar, har oylik bo'nak to'lovlarini, agar bo'lish yoki ajratib chiqarish yo'li bilan qayta tashkil etilgan yuridik shaxs soliq bo'yicha har oylik bo'nak to'lovlarini bunday qayta tashkil etish amalga oshirilgan soliq davrida hisoblab chiqargan bo'lsa, ikkita kelgusi soliq davri mobaynida to'laydi.

Hisobot (soliq) davri yakunlari bo'yicha hisobot (soliq) davri mobaynida to'langan har oylik bo'nak to'lovlari summasi hisobot (soliq) davri uchun soliq hisoboti bo'yicha hisoblab chiqarilgan soliqni to'lash chog'ida hisobga olinadi.

Har oylik bo'nak to'lovini hisoblab chiqarish soliq organlari tomonidan amalga oshiriladi.

Jami yillik daromadning miqdoridan qat'i nazar, soliq hisobotini soliq bo'yicha faqat soliq davri yakunlari yuzasidan taqdim etuvchi soliq to'lovchilar har oylik bo'nak to'lovlarini to'lamaydi.

Soliq to'lovchi tugatilganda soliq tugatish yakunlanguniga qadar to'lanishi lozim.

Yuridik shaxsni tugatish to'g'risida qaror qabul qilingan taqdirda, davlat soliq xizmati organi har oylik bo'nak to'lovlarini hisoblashni ro'yxatdan o'tkazuvchi organdan bunday axborot olingan oydan e'tiboran to'xtatib turadi.

Faoliyat tiklangan va tugatish jarayoni to'xtatilgan taqdirda, har oylik bo'nak to'lovlarini hisoblash ularni hisoblash to'xtatilgan oydan e'tiboran tiklanadi.

341-modda. Soliq to'lovchilarning konsolidasiyalashgan guruhi bo'yicha soliqni hisoblab chiqarish, soliq hisobotini taqdim etish va soliqni to'lash tartibi

Soliq to'lovchilar konsolidasiyalashgan guruhining mas'ul ishtirokchisi hisobot (soliq) davri yakunlari bo'yicha hisoblab chiqarilgan bo'nak to'lovlari summalarini, shuningdek soliq summalarini to'lashni, shunday guruhni tuzish to'g'risidagi shartnoma ro'yxatdan o'tkazilgan joyda, mazkur summalarni ushbu guruhning va ular alohida bo'linmalarining ishtirokchilari bo'yicha taqsimlamasdan amalga oshiradi.

Soliq to'lovchilarning konsolidasiyalashgan guruhi bo'yicha soliq hisoboti soliq organiga ushbu Kodeks 339-moddasining **beshinchi qismida** belgilangan tartibda va muddatlarda taqdim etiladi.

Soliq to'lovchilar konsolidasiyalashgan guruhining qolgan ishtirokchilari o'zi hisobda turgan joydagi soliq organiga soliq hisobotini taqdim etmaydi.

Agar soliq to'lovchilar konsolidasiyalashgan guruhining ishtirokchilari ushbu guruhning konsolidasiyalashgan soliq bazasiga kiritilmaydigan daromadlarni olsa, ular o'zi hisobda turgan joydagi soliq organlariga soliqning faqat ushbu

daromadlarga nisbatan hisoblab chiqarilgan qismi bo'yicha soliq hisobotini taqdim etadi.

Soliq to'lovchilarning konsolidasiyalashgan guruhi bo'yicha hisobot (soliq) davri yakunlari bo'yicha soliq hisoboti shu guruhning mas'ul ishtirokchisi tomonidan soliq hisobi ma'lumotlari hamda umuman soliq to'lovchilarning konsolidasiyalashgan guruhi bo'yicha konsolidasiyalashgan soliq bazasi asosida faqat konsolidasiyalashgan soliq bazasiga nisbatan soliqni hisoblab chiqarish qismi bo'yicha tuziladi.

Soliq to'lovchilar konsolidasiyalashgan guruhining mas'ul ishtirokchisi tomonidan ushbu guruh faoliyat ko'rsata boshlagan soliq davrining birinchi choragida to'lanishi lozim bo'lgan soliq bo'yicha har oylik bo'nak to'lovlarining summasi shu guruh barcha ishtirokchilarining ushbu guruh tuzilishidan oldingi soliq davrining uchinchi choragida to'lanishi lozim bo'lgan har oylik bo'nak to'lovlari summasi sifatida aniqlanadi.

Agar soliq to'lovchilarning konsolidasiyalashgan guruhini tuzish to'g'risidagi shartnoma soliq organi tomonidan soliq davri boshlanganidan keyin ro'yxatdan o'tkazilgan bo'lsa, soliq to'lovchilar konsolidasiyalashgan guruhining ishtirokchilari tomonidan soliq davri boshidan buyon o'tgan hisobot davrlarining yakunlari bo'yicha to'langan bo'nak (joriy) to'lovlari soliq to'lovchilar konsolidasiyalashgan guruhining bo'nak joriy to'lovlari soliq to'lovchilar konsolidasiyalashgan guruhining tegishli ishtirokchisi hisobiga o'tkazilishi (qaytarilishi) lozim.

342-modda. Soliqni hisobga olish

Chet davlatning qonun hujjatlariga va (yoki) O'zbekiston Respublikasining xalqaro shartnomasiga muvofiq haqiqatda to'langan (ushlab qolingan) foyda solig'ining summasi yoki ushbu chet davlatda olingan daromadlardan olinadigan aynan

o'xshash turdagi soliq O'zbekiston Respublikasida foyda solig'ini to'lash hisobidan soliq to'lovchida ushbu moddada belgilangan tartibda va miqdorlarda hisobga olinishi lozim.

Foyda solig'i summasi yoki O'zbekiston Respublikasi hududidan tashqaridagi manbalardan olingan daromadlardan olinadigan aynan o'xshash turdagi soliqni hisobga olish bir vaqtning o'zida quyidagi shartlarga rioya etilgan holda amalga oshiriladi:

1) O'zbekiston Respublikasida soliq solinishi lozim bo'lgan daromad bo'yicha;

2) O'zbekiston Respublikasi bilan xalqaro shartnoma mavjud bo'lganda;

3) bunday soliq to'langanligini (ushlab qolinganligini) tasdiqlovchi hujjat mavjud bo'lganda.

Foyda solig'ining yoki O'zbekiston Respublikasidan tashqarida to'langan (ushlab qolingan), aynan o'xshash turdagi soliq hisobga olinadigan summasining miqdori soliq to'lovchi ko'rsatilgan daromad olinishi lozim bo'lgan (olingan) soliq davri uchun to'lashi lozim bo'lgan foyda solig'i summasidan oshib ketishi mumkin emas.

Chet davlat vakolatli organining ma'lumotnomasi yoki soliq O'zbekiston Respublikasi hududidan tashqarida to'langanligi faktini tasdiqlovchi boshqa hujjat O'zbekiston Respublikasi hududidan tashqarida foyda solig'i yoki aynan o'xshash turdagi soliq to'langanligini (ushlab qolinganligini) tasdiqlovchi hujjat hisoblanadi.

Agar ushbu moddaning **to'rtinchi qismida** ko'rsatilgan hujjatlar chet tilida tuzilgan bo'lsa, O'zbekiston Respublikasining davlat tilidagi tarjimasi mavjud bo'lishi shart.

